

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg
Christiansborg
1240 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Patienters manglende adgang til log-oplysninger vedrørende egen patientjournal

19-04-2018

1. Hermed orienterer jeg Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg om et spørgsmål, som jeg har rejst over for Sundheds- og Ældreministeriet om manglende udnyttelse af en bemyndigelse til at fastsætte regler om patienters adgang til elektronisk at kunne efterse log-oplysninger i deres patientjournal.

Dok.nr. 16/01703-20/MJG
Bedes oplyst ved henvendelse

2. Det fremgår af § 42 c, stk. 2, i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 28. februar 2018, at sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om patienters elektroniske adgang til oplysninger hos offentlige og private dataansvarlige om, hvem der har foretaget opslag i deres elektroniske patientjournal, og på hvilket tidspunkt opslagene er foretaget.

+ bilag

Sundhedslovens § 42 c blev indsat ved lov nr. 431 af 8. maj 2007 om ændring af sundhedsloven (it-anvendelse i sundhedsvæsenet og elektroniske helbredsoplysninger), der trådte i kraft den 1. oktober 2007. Loven byggede på lovforslag nr. L 50 af 25. oktober 2006.

Af bemærkningerne til forslag nr. 11 i tillægsbetænkningen til lovforslaget fremgår om den foreslåede § 42 c, stk. 2, bl.a. følgende:

"Til § 42 c, stk. 2.

Ministeren får med bestemmelsen bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om patientens elektroniske adgang til oplysninger hos offentlige og private dataansvarlige om, hvem der har foretaget opslag i patientens elektroniske patientjournal og på hvilket tidspunkt opslagene er foretaget.

...

Bemyndigelsen vil blive udnyttet, når der er teknisk mulighed herfor uden uforholdsmæssige omkostninger for de dataansvarlige. Det indebærer, at bemyndigelsen først vil blive udnyttet, når det systemteknisk er muligt elektronisk at generere og udskrive de pågældende oplysninger på en måde, så oplysningerne uden væsentlig efterfølgende administrativ

sagsbehandling kan læses og forstås af patienten. Det er således en forudsætning, at oplysningerne gives til patienten på en for denne let forståelig måde.

...

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om patienters adgang til log-oplysninger vil således blive udnyttet, når der foreligger tilstrækkelig klarhed omkring disse forhold. Det vil blive tilstræbt, at en sådan klarhed foreligger senest ultimo 2008, og at det således vil være muligt at fastsætte regler om patienters adgang til log-oplysninger senest den 1. januar 2009."

Sundhedslovens §§ 42 a og b blev ændret ved lov nr. 605 af 14. juni 2011 (udvidet adgang til offentlige registre og elektroniske patientjournaler m.v.), der trådte i kraft den 1. september 2011. Loven byggede på lovforslag nr. L 171 af 23. marts 2011.

I pkt. 2.1.3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der bl.a. anført følgende:

"Regeringen har tilsvarende til hensigt at undersøge de økonomiske muligheder for at fastsætte nærmere regler om patientens elektroniske adgang til oplysninger hos offentlige og private dataansvarlige om, hvem der har foretaget opslag i patientens elektroniske patientjournal, og på hvilket tidspunkt opslagene er foretaget, jf. sundhedslovens § 42 c, stk. 2."

I november 2014 besvarede ministeren for sundhed og forebyggelse et spørgsmål fra Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg (spørgsmål nr. 1181 (Alm. del)) om den manglende udnyttelse af bemyndigelsen i sundhedslovens § 42 c, stk. 2.

Spørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Ministeren bedes redegøre for, hvorfor bemyndigelsen i sundhedslovens § 42 c vedrørende patienters adgang til log-oplysninger om opslag i den elektroniske patientjournal ikke er udnyttet, så borgere har adgang til aktindsigt i, hvilke personer der har foretaget opslag i deres elektroniske patientjournal. Ministeren bedes desuden redegøre for, hvorvidt ministeren har intentioner om at udnytte bemyndigelsen snarligt?"

Som led i sin besvarelse konstaterede ministeren, at bemyndigelsen endnu ikke var udmøntet, og at ministeren "nu [ville] se på, hvordan vi kommer videre med denne sag."

3. Da bemyndigelsen i sundhedslovens § 42 c, stk. 2, i foråret 2016 stadig ikke var udnyttet, indledte jeg den 19. april 2016 en undersøgelse over for Sundheds- og Ældreministeriet. Jeg bad i den forbindelse ministeriet om at udtale sig om, hvorfor bemyndigelsen endnu ikke var udnyttet, og om, hvornår ministeriet forventede at udnytte den.

Jeg har som led i min undersøgelse modtaget udtalelser af 24. maj, 8. juli og 28. oktober 2016 og af 30. juni 2017 fra Sundheds- og Ældreministeriet, og jeg har den 20. marts 2018 holdt et møde med repræsentanter for ministeriet og for Danske Regioner.

Jeg må på den baggrund konstatere, at bemyndigelsen fortsat ikke er udnyttet som forudsat. Som jeg har forstået det, skyldes det, at det fortsat anses for uafklaret, om der – som forudsat i bestemmelsens forarbejder – er teknisk mulighed for dette uden uforholdsmæssige omkostninger for de dataansvarlige.

Jeg har dog samtidig forstået det sådan, at det via hjemmesiden sundhed.dk er muligt at se visse log-oplysninger, og at det i Region Hovedstaden og Region Sjælland via Sundhedsplatformen er muligt at se, hvem der har foretaget opslag i patientjournalen, for så vidt angår oplysninger fra de offentlige sygehuse.

Der er imidlertid ikke – sådan som det må anses for forudsat i bemyndigelsesbestemmelsen – fastsat regler, der gør det muligt for patienter i hele landet at se, hvem der hos offentlige og private dataansvarlige har foretaget opslag i deres elektroniske patientjournal mv., og på hvilket tidspunkt opslagene er foretaget.

4. Det er min opfattelse, at en fortsættelse af min undersøgelse af sagen ikke vil være egnet til inden for rimelig tid at skabe yderligere klarhed over, hvornår de tekniske og økonomiske forudsætninger for at udnytte bemyndigelsen må anses for opfyldt.

Jeg har derfor i dag indstillet min undersøgelse af Sundheds- og Ældreministeriet.

Jeg tilføjer, at jeg ikke på det foreliggende grundlag kan bedømme, om Sundheds- og Ældreministeriet i den forløbne tid burde have gjort mere for at afklare de nævnte tekniske og økonomiske spørgsmål. På den baggrund udtaler jeg ikke kritik af ministeriet.

Den forudsatte adgang for patienter til elektronisk at kunne efterse log-oplysninger i deres patientjournal må imidlertid efter min opfattelse betegnes som en væsentlig patientrettighed.

Derfor har jeg fundet anledning til at orientere Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg og Folketingets Retsudvalg om den manglende udnyttelse af be-myndigelsesbestemmelsen. Jeg henviser i den forbindelse også til det, som er anført i bestemmelsens forarbejder om, at det oprindeligt var forventningen, at det ville være muligt at fastsætte regler om patienters adgang til at efterse log-oplysningerne i deres patientjournal senest den 1. januar 2009.

5. Jeg vedlægger kopi af min brevveksling med Sundheds- og Ældreministeriet i sagen.

Jeg har sendt en kopi af dette brev med bilag til Folketingets Retsudvalg til orientering.

Der vil blive lagt en nyhed om sagen på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Folketingets Retsudvalg
Sundheds- og Ældreministeriet